

Kuka johtaisi Nigeriaa?

Presidentin yllättävä paluu nosti esiin huolen öljymaan valtapelistä.

Mikko Paakkanen HS

AFRIKAN runsasväkisimmässä maassa Nigeriassa mietitään, kuka maata johtaa. Epäselvä tilanne voi pahimmillaan ajaa maan uusiin levottomuuksiin.

Nigeria on merkittävä öljyntuottajamaa, joten ongelma voi heijastua myös energia-markkinoihin.

Ongelma nousi esiin, kun presidentti **Umaru Yar'Adua** palasi yllättäen sairaalasta Saudi-Arabiasta. Vasta pari viikkoa aiemmin oli saatu sopu siitä, että varapresidentti **Goodluck Jonathanista** tuli virkaa tekevä presidentti.

Siihen tarvittiin parlamentin päätös, koska lähtiessään sairaalahoitoon kolme kuukautta sitten Yar'Adua ei muodollisesti siirtänyt valtaa varapresidentille.

PRESIDENTIN yllättävä paluu on herättänyt epäilyjä siitä, etteivät Yar'Aduan tukijoukot tyydy Jonathanin johtoon. Presidentin paluu oli hänen liittolaistensa laskelmoitu vastaisku, tulkitsee esimerkiksi Britannian yleisradioyhtiön BBC:n Nigerian-kirjeenvaihtaja **Caroline Duffield**.

Yar'Aduan paluuta keski-
viikkona aamuhämärissä verho-
hosi suuri salaperäisyys. Jonathan ja valtaosa ministereistä eivät tienneet asiasta

Nigerian presidentti saapui Saudi-Arabiasta kotimaahansa keskiviikkona, mutta julkisuudessa on näkynyt vain hänen ambulanssinsa.

Umaru Yar'Adua

etukäteen, kertoi uutistoimisto Reuters.

"Presidentin paluu oli äkillinen ja tapahtui juuri kun virkaa tekevä presidentti oli alkanut asettua tehtävänsä", sanoo tutkija **Cyril Obi** Pohjois-Afrikan instituutista.

Torstai-iltana tilanne selke-

ni hieman, kun Yar'Aduan edustaja ilmoitti televisiossa, ettei presidentti palaa tehtävänsä ennen kuin on parantunut, ja että Jonathan jatkaa siihen asti virkaa tekevänä presidenttinä.

Muun muassa Britannian lähettiläs **Bob Dewar** piti il-

Goodluck Jonathan

moitusta tärkeänä selvennyksenä. "On tärkeää välttää poliittista ja perustuslaillista sekaannusta", hän sanoi tiedotteessaan perjantaina.

Epäselvyyttä aiheuttaa silti se, ettei juuri kukaan tiedä, missä kunnossa Yar'Adua on ja tokeneeko hän vielä joskus

presidentiksi. Uutistoimistojen mukaan presidentin vaimo **Turai Yar'Adua** rajoittaa pääsyä puolisonsa luo.

Presidenttiä ei välttämättä nähdä vallankahvassa ainaakaan lähiaikoina. Nigerianlehti Next-lehti väitti verkkosivuillaan perjantaina, että presidentti oleskelisi ambulanssissa, koska ei pysy hengissä ilman tehohoitoa. Lehti viittasi nimeämättömään lähteeseen.

Turai on lupailut, että tapaa Jonathanin keskustellakseen Yar'Aduan terveydentilasta. Ainakin kerran tällä viikolla tapaaminen peruuntui.

NIGERIASSA on herkkä valtasapaino. Muslimi Yar'Adua on kotoisin islamilaisesta pohjoisosasta ja Jonathan kristittyjen eteläosasta. Jos kristitty Jonathan joutuisi valtapelissä syrjään, tilanne hänen kotiseudullaan Nigerin suiston öljyalueella voisi heilahtaa levottomaksi.

Yar'Adua sai sikäläisiä kapinallisia luopumaan aseista armahdusohjelmalla viime vuonna, mutta he voisivat aloittaa väkivaltaisuuudet uudelleen. "Se voisi tehdä koko alueesta epävakaa ja vaikuttaisi koko Nigeriaan ja maailman öljy-markkinoihin", Obi sanoo.

Tilanne voi kuitenkin päättyä myös hyvin, Obi uskoo. "Paras vaihtoehto on se, että virkaa tekevä presidentti pysyy kokoamaan kaikki eri ryhmät ja saa ohjattua valtiollaan seuraaviin vaaleihin."

Vaalit on määrä pitää ensi vuonna. Lain mukaan varapresidentti on vallassa siihen asti, jos presidentti ei tervehdy.

AFOLABI SOTUNDE REUTERS